

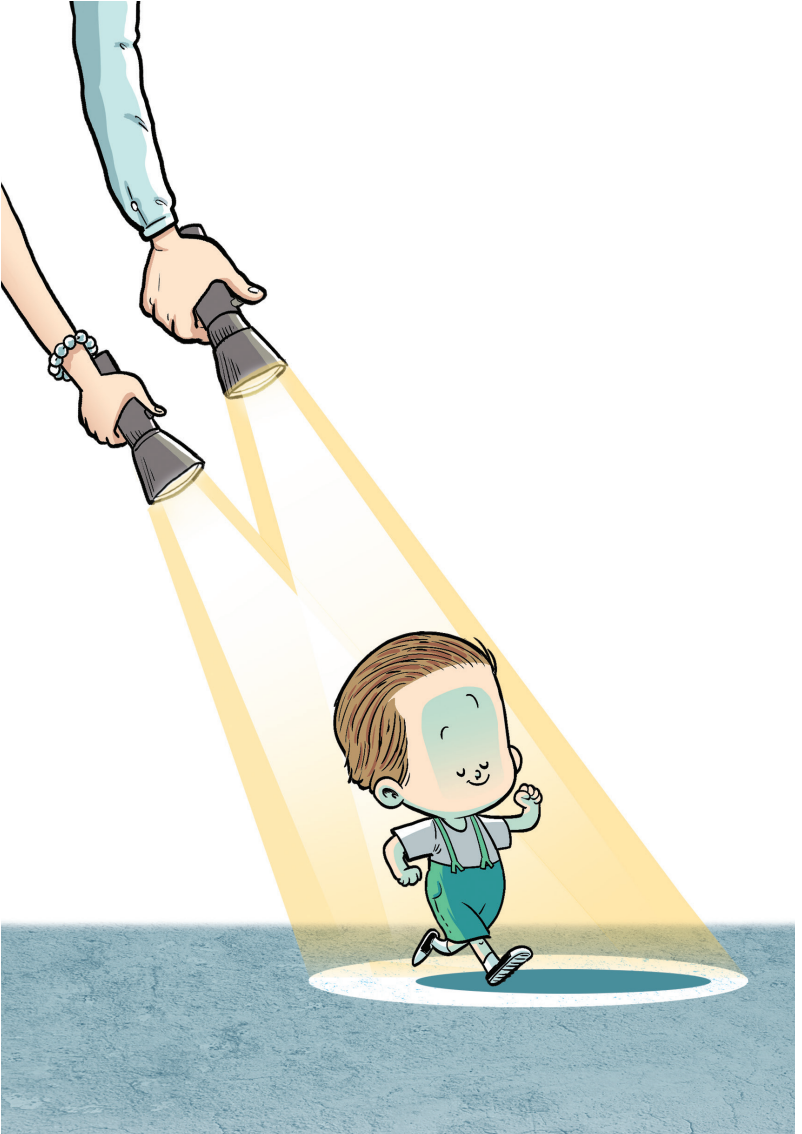
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİ

Merhaba Sevgili Arkadaşım,

Bugün 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı. Bayramımız kutlu olsun. Bugünün bir hatırası olarak sana bu kitapçığı hediye etmek istiyorum. Bu kitapçıkta az sonra senin de okuyacağın gibi uluslararası düzeyde geçerli olan çocuk haklarından söz ediliyor. Evet, biz çocukların da hakları var. Hem de bir sürü...

Biz çocuklar, ten rengimiz, dilimiz, ırkımız, cinsiyetimiz, fiziksel özelliklerimiz ve yaşam şeklimizle birbirimizden farklı olsak da hepimiz birbirimizle eşit haklara sahibiz. Haklarımızı öğrenmemiz ve büyüklere öğretmemiz çok eğlenceli olacak. Haydi, birlikte okuyalım mı?

Madde 1. On sekiz yaşına kadar hepimiz çocuğuz.

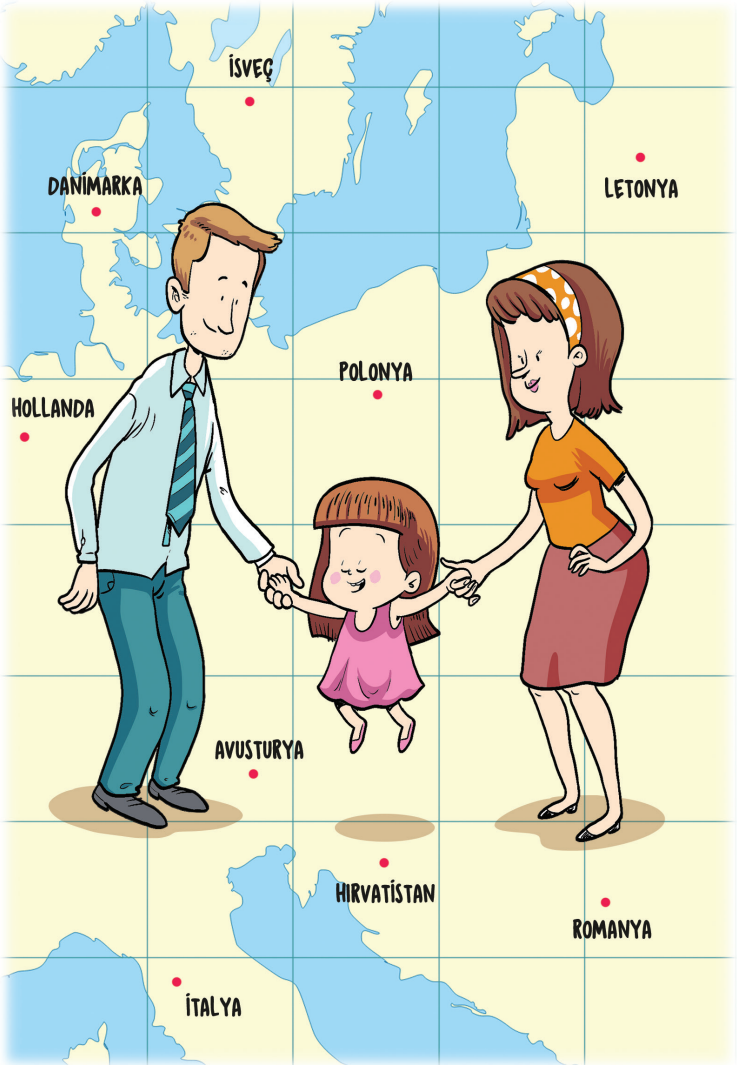
Madde 2. Hiçbirimize, hiçbir zaman, hiçbir yerde, hiçbir özelliğimiz nedeniyle ayrımcılık yapılamaz. Birbirimizden farklı özelliklerimiz hiçbir zaman dışlama ya da aşağılama nedeni olarak kullanılamaz.

Madde 3. Bizi etkileyen her durumda önce bizim için neyin iyi olacağı düşünülmeli ve ne yapılacaksa buna göre yapılmalıdır.

Madde 4. Tüm haklarımızı kullanabilmemizi devletin sağlaması gerekir.

Madde 5. Ailemiz bizim hayattaki rehberimizdir ve haklarımızı kullanmamız için bize yardımcı olur. Biz büyüdükçe ve yaptıklarımızın sonuçlarını daha iyi anlamaya başladıkça haklarımızı kendi başımıza kullanmaya başlarız.

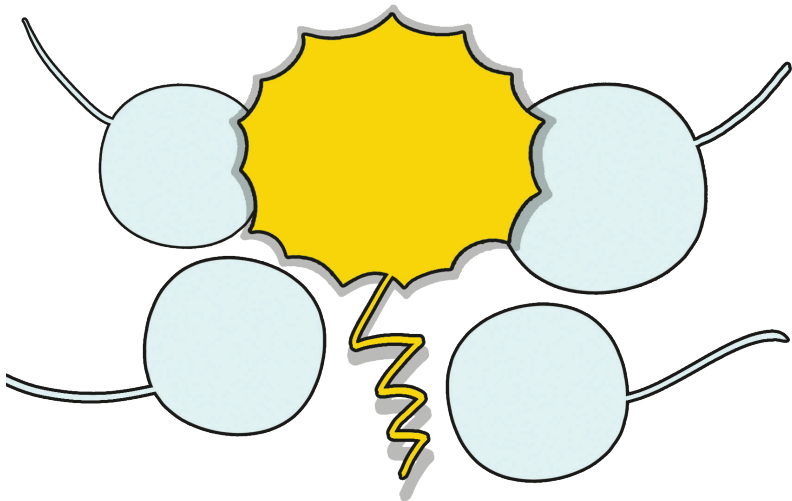
Madde 6. Hepimizin sağlıklı bir şekilde yaşamaya ve gelişmeye hakkı vardır.

Madde 7. Doğduğumuz anda bize bir isim konur ve vatandaşı olduğumuz ülke bize bir kimlik verir. Ayrıca anne babamız tarafından bakılıp büyütölmeye de hakkımız vardır.

Madde 8. Devletin hepimizin ismini, kimliğini, vatandaşlık bağlarımızı ve aile bağlarımızı koruması gerekir.

Madde 9. Anne ya da babamızdan birinin bize kötü davranması ve bizim de istememiz durumu dışında kimse bizi anne ve babamızdan ayıramaz. Eğer annemiz ve babamız birbirinden ayrılmışsa, istediğimiz koşullarda ikisiyle de görüşmeye hakkımız vardır.

Madde 10. Eğer annemiz ve babamız farklı ölkelerde yaşıyorsa, onlarla görüşmemiz veya yeniden bir araya gelmemiz için seyahat etmemiz sağlanır.

Madde 11. Devletin hiçbir çocuğun ülkeden yasadışı olarak çıkarılmaması için önlemler alması gerekir.

Madde 12. Büyükler bizimle ilgili kararlar alırken bizim de düşündüğümüzü söyleme hakkımız vardır. Onların bizim görüşlerimizi de hesaba katması gerekir.

Madde 13. Edindiğimiz bilgilerin bize veya bir başkasına zararı yoksa, internet, radyo, televizyon ya da istediğimiz herhangi bir araçla istediğimiz bilgilere ulaşmaya ve bunları başkalarına anlatmaya hakkımız vardır.

Madde 14. Başkalarının haklarını kullanmalarına engel olmadığımız sürece istediğimizi düşünebilir; istediğimiz şeye inanabilir; dinimizin gereklerini yerine getirebiliriz. Anne ve babamız bize bu konularda da rehberlik yapar.

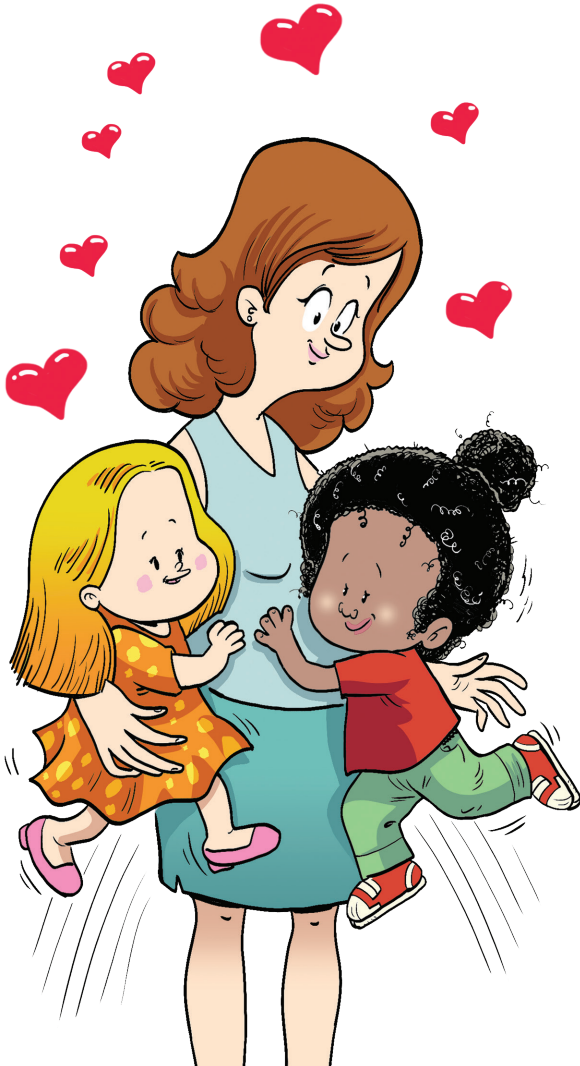
Madde 15. Diğer insanların haklarını engellemediğimiz sürece, başka çocuklarla gruplar ve dernekler kurabiliriz veya böyle grup ve derneklere katılmaya hakkımız vardır.

Madde 16. Özel yaşamımızın gizli tutulması bizim hakkımızdır. Kimse saygınlığımıza zarar veremez, bizim veya ailemizin evine giremez, mektuplarımızı ve e-postalarımızı açamaz.

Madde 17. Kitap, gazete, televizyon, radyo ve internet gibi çeşitli kaynaklardan güvenilir bilgi edinmeye hakkımız vardır. Bu bilgiler anlayabileceğimiz ve bize yararlı olan bilgiler olmalıdır.

Madde 18. Her zaman bizim için en iyi olanı düşünerek bizi yetiştirmek anne babamızın ortak sorumluluğudur. Devletin anne ve babamıza bu konuda ihtiyaç duydukları hizmetleri sunması gerekir.

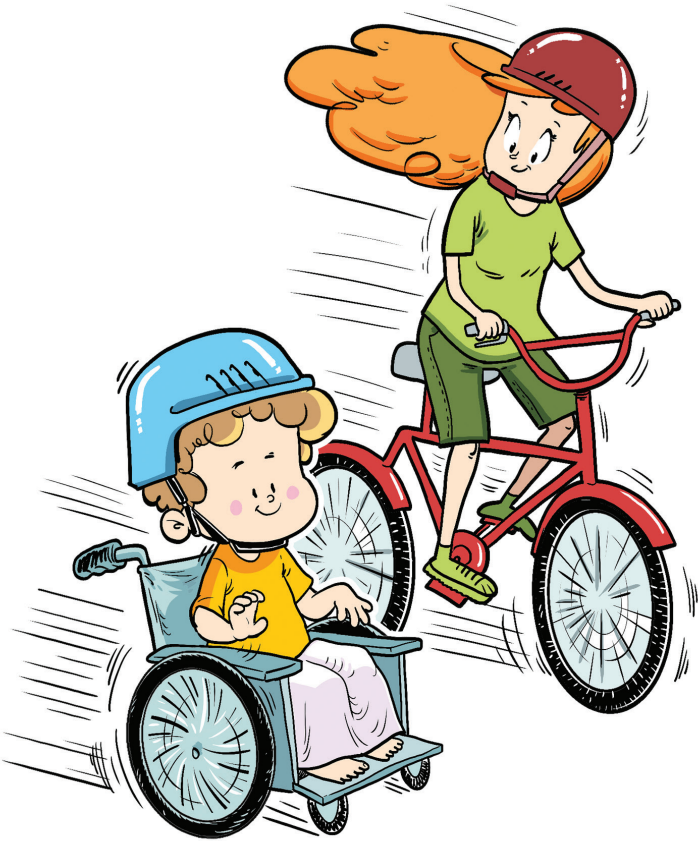

Madde 19. Devlet, bizim gerektiği gibi bakılmamızı sağlamalıdır. Bunun için anne babamızdan veya başka bakıcılardan kaynaklanabilecek şiddet, istismar ve ihmale karşı bizi devletin koruması gerekir.

Madde 20. Anne babamız ya da ailemiz herhangi bir nedenle bize gereken bakımı sağlayamıyorsa, devlet uygun kişi veya kurumların bizim bakımımızı üstlenmesini sağlar. Bakımımızı üstlenen kişi veya kurumlar dinimize, dilimize, geleneklerimize, insanlık onurumuza ve haklarımıza saygı gösterir.

Madde 21. Kendi ülkemizden veya bir başka ülkeden birisi bir çocuğu evlat edinebilir. Çocukları evlat edinmeyle ilgili karar verirken yetişkinlerin düşünmesi gereken şey çocuklar için en iyi olanı yapmaktır.

Madde 22. Bazı çocuklar kendi ülkelerinde güvende hissetmedikleri için başka bir ülkeye gidebilirler. Bu durumda bir çocuğun korunmaya ve desteklenmeye hakkı vardır. Bu çocuklar geldikleri ülkedeki tüm çocuklarla aynı haklara sahiptir.

Madde 23. Engelli çocukların özel bakıma, eksiksiz ve bağımsız bir yaşam sürmek için destek ve eğitim almaya ve topluma katılmaya hakları vardır.

Madde 24. Kaliteli bir sağlık hizmeti almaya hakkımız vardır. Ayrıca sağlığımızı korumak için temiz su, besleyici gıda, temiz çevre ve sağlık eğitimi de hakkımızdır. Eğer bizim ülkemizde bunlar için yeterli zenginlik yoksa diğer ülkeler dayanışma içinde bize yardımcı olmalıdır.

Madde 25. Eğer bir kurumda bakılıyorsa ve anne babamızdan uzaktaysak devletin iyi bir biçimde bakıldığından ve bize iyi muamele edildiğinden emin olmak için kontroller yapması gerekir.

Madde 26. İçinde yaşadığımız toplum, bizim gelişmemiz ve iyi koşullarda yaşamamız için sosyal güvenlik olanağı sağlamalıdır. Yeterli parası olmayan ailelerdeki çocuklar için sosyal güvenliği devlet sağlamalıdır.

Madde 27. Fiziksel, ruhsal, ahlaki ve toplumsal açıdan gelişmemiz için iyi koşullarda yaşamamız gerekir. Devletin bunun için ailelere destek vermesi gerekir.

Madde 28. Eğitim almaya hakkımız vardır. Ayrıca okulda disiplin kurallarının bizim insanlık onurumuzu koruması gerekir. İlköğretim herkes için zorunlu ve ücretsiz olmalıdır. Eğer bizim ülkemizde bunlar için yeterli zenginlik yoksa diğer ülkeler dayanışma içinde bize yardımcı olmalıdır.

Madde 29. Eğitim, kişiliğimizi, yeteneklerimizi, becerilerimizi geliştirecek bir eğitim olmalıdır. Bizi yaşama hazırlamalı; anne babamıza, kendimize, diğer uluslara ve kültürlere saygı göstermeye yönlendirmelidir. İnsan haklarını öğrenmek hakkımızdır.

Madde 30. Ülkemizdeki çoğunluğun isteyip istemediğine bakılmaksızın ailemizin geleneklerini, dilini, dinini öğrenmeye hakkımız vardır.

Madde 31. Rahatlamaya, dinlenmeye, oyun oynamaya ve çeşitli kültürel amaçlı etkinliklere katılmaya hakkımız vardır.

Madde 32. Devlet bizi, sağlık veya gelişimimiz için zararlı olan, eğitimimizi engelleyen veya başka insanların bizi kullanmalarına neden olan işlerden korumalıdır.

Madde 33. Devlet bizi tehlikeli uyuşturucu maddelerin üretim ve dağıtım yollarına karşı korumalıdır.

Madde 34. Devlet tüm çocukları cinsel istismara karşı korumalıdır.

Madde 35. Devlet kaçırılmamıza, satılmamıza, kullanılmak için başka ülkelere götürülmemize karşı kesin önlem almalıdır.

Madde 36. Gelişimimize ve huzurumuza zarar verecek tüm eylemlere karşı korunmamız gerekir.

Madde 37. Eğer bir şekilde yasaları çiğnersek hiç kimse bize zalimce davranamaz veya yetişkinlerle beraber hapse konulamayız. Bu koşullarda da ailemizle görüşmeye hakkımız vardır.

Madde 38. On sekiz yaşından küçüksek, devlet askerlik yapmamıza veya savaşa katılmamıza izin vermez. Savaş bölgelerinde yaşayan çocuklara özel koruma sağlanmalıdır.

Madde 39. İhmal edilmiş, kötü muamele görmüş, ya da istismara uğramışsak sağlığınıza yeniden kavuşarak topluma geri dönmek için özel yardım almak hakkımızdır.

Madde 40. Yasaları çiğnemekle suçlanıyor olsak da, onurumuzu kırmayan bir muamele görmeliyiz. Hukuki yardım alabilmeliyiz. Yasaları çiğnemiş olsak bile hapis cezası çocuklar için en son başvurulabilecek yoldur.

Madde 41. Ülkemizde çocuklarla ilgili yürürlükteki yasalar sözleşmeden daha iyiye, o yasalar uygulanır.

Madde 42. Devlet bütün anne babaların, kurumların ve çocukların sözleşmeyi öğrenmesini sağlamalıdır.

Maddeler 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54. Bu maddeler çocukların bütün haklarından yararlanmalarını sağlamak için yetişkinlerin ve devletin birlikte nasıl çalışmaları gerektiğini açıklar.

Tebrikler Arkadaşım,

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin tüm maddelerini okuduk. Bu sözleşme 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edildi. Ülkemizin 14 Eylül 1990 tarihinde imzaladığı sözleşme, 4 Nisan 1995 tarihinde yürürlüğe girdi.

Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni kabul eden devletler, ülkelerinde yaşayan tüm çocukların haklarını korumak ve kendi yasalarını geliştirmekle sorumlu.

Biz çocukların haklarımızı bilmesi ve büyüklere hatırlatması çok önemli. Ülkemizde veya başka bir ülkede çocukların haklarına özen gösterilmiyorsa, buna engel olunması için hazırlanmış bir yasa var.

İşte bu yasa şu an elinde duruyor! Umarım hediyemi beğenirsin ve hiç yanından ayırmazsın.

Kadıköy Belediyesi'nin çocuklara
23 Nisan armağanıdır.

Bu kitapçıkta yer alan Birleşmiş Milletler
Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin çocuk dostu
versiyonu İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk
Çalışmaları Birimi'nin hazırladığı metinden
alınmıştır.

Bu kitapçıkta yer alan çizimler karikatürist
Anıl Gürak tarafından hazırlanmıştır.

Kadıköy Belediyesi Toplumsal Eşitlik Birimi
Fahrettin Kerim Gökay Cad. No: 2 Kat: 4
Hasanpaşa/Kadıköy
(216) 542 50 00 / 1598
esitlik@kadikoy.bel.tr

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | /kadikoybelediye

